

การศึกษาเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการป้องกันและปราบปรามการลักลอบเข้าเมืองของแรงงานต่างด้าวชาวกัมพูชา ด้านจังหวัดจันทบุรี ซึ่งเป็นวิธีการศึกษาเชิงคุณภาพ โดยศึกษา จากเอกสาร ตำรา บทความต่าง ๆ การมีส่วนร่วมในการลงพื้นที่ชายแดนปฏิบัติงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกจากผู้ให้ข้อมูลหลักของหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานทางด้านแรงงานต่างด้าว จำนวน 12 คน ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่ตำรวจตรวจคนเข้าเมือง ทหารนาวิกโยธิน ตำรวจภูธร และฝ่ายปกครอง ผลการศึกษาพบว่า ในการป้องกันและปราบปรามการลักลอบเข้าเมืองของแรงงานต่างด้าวชาวกัมพูชา ด้านจังหวัดจันทบุรี มีหลายหน่วยงานที่เข้ามาเกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานทางด้านแรงงานต่างด้าว ที่มีหน้าที่ซ้ำซ้อนกัน การทำงานของแต่ละหน่วยงานทำงานในลักษณะต่างฝ่ายต่างทำงาน ขาดการประสานการทำงานและการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและความร่วมมือต่อกัน ขาดการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานจากหน่วยงานส่วนกลาง ทำให้การทำงานไม่กระตือรือร้น ขาดความจริงจังและความต่อเนื่อง ประกอบกับงบประมาณและบุคลากรของแต่ละหน่วยงานมีอยู่จำกัด และมีภารกิจทางด้านความมั่นคงของประเทศหลายด้าน นอกจากนี้มีเจ้าหน้าที่บางหน่วยงานมีส่วนรับรู้และมีผลประโยชน์ การทุจริตคอร์รัปชัน ในการลักลอบพาแรงงานต่างด้าวชาวกัมพูชาเข้าเมืองอย่างผิดกฎหมาย ตลอดจนเจ้าหน้าที่ภาครัฐของประเทศกัมพูชาไม่ได้ให้ความร่วมมืออย่างจริงจัง และประชาชนในพื้นที่ชายแดนให้ความร่วมมือในการสอดส่อง แจ้งเบาะแสให้กับหน่วยงานปฏิบัติน้อย

ผลจากการศึกษามีข้อเสนอแนะว่า ในระดับนโยบาย ควรมีการกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ ในเรื่องของแรงงานต่างด้าวแบบครบวงจร ทั้งด้านการป้องกันและปราบปราม การผลักดันแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายออกนอกประเทศ รวมทั้งมีการจัดระเบียบของแรงงานต่างด้าวที่ถูกกฎหมายทั้งในระยะสั้นและระยะยาว มีการจัดสรรงบประมาณสู่หน่วยงานปฏิบัติ รวมทั้งมีการเจรจาข้อตกลงต่าง ๆ กับรัฐบาลประเทศเพื่อนบ้านให้มีความรัดกุมชัดเจน และมีการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างจริงจังและมีความต่อเนื่อง ส่วนในระดับปฏิบัติ ในระดับจังหวัด ควรมีการจัดหน่วยเฉพาะกิจซึ่งเป็นการร่วมผสมของหน่วยงานทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องโดยมีการประสานการทำงานและแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารร่วมกัน มีการจัดทำแผนการปฏิบัติงานอย่างเป็นรูปธรรม มีมาตรการให้คุณให้โทษแก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติ และส่งเสริมให้ประชาชนในพื้นที่ชายแดนเข้ามามีส่วนร่วมในการสอดส่องดูแล รวมทั้งแจ้งเบาะแสแก่หน่วยงานปฏิบัติ